

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 50 L — b.
Negyed évre 25 L — b.
Egy hóra . . 9 L — b.
Nyilttér sora 6 L — b.
Gírd. petitsora 5 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Kiadóhivatal a Kézdivásár-
helyi Könyvnyomda r.-t.
papírüzleiben.

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diósnos Ödön.

Szerkesztőség: Dr. Diósnos Ödön irodájában Str. Gen
Averescu No. 12 (volt Báthori ut 14 sz)

Mozduljon meg a Gazdasági Egyesület!

Városunknak és vidékünknek egyik igen fontos egyesülete volt évtizedeken át és kell legyen ezután is *Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesülete*, a mely társadalmi szerv, sajnos, — az utóbbi időben nem ad életjelt magáról, úgy látszik, elaludt az a buzgóság, a mely régebb az egyesület vezetőiben volt.

Ez az egyesület, a mely a politikától mindig távoltartotta magát és a mely a gazda és birtokos társadalomnak volt a szerve, két évtizedes multra tekint vissza és egy időben, különösen a háboru előtt élénk működést fejtett ki, gyűlései látogatottak voltak s az akkori egyesületi vezetőség nagy lelkesedéssel és egyszerűséggel töltötte be hivatását. Még pár évvel ezelőtt is intenzívnek volt mondható a működése, mely sajnos, az utóbbi időben teljesen ellanyhult, úgy, hogy az egyesület most alszik. Annyira alszik, hogy amint értesülünk, az egyesület jelenlegi vezetői elmulasztották a múlt évben a törvényszéknél bejegyeztetni az egyesület jogi személyiségét és az illetékes miniszterhez is bemutatni az alapszabályokat és egyéb iratokat, melyeket a Jogi személyekről szóló törvény szerint 1924 augusztus 6 napjáig kellett volna megtenni és a mit más egyesületek meg is tettek.

Most már a törvény szerint nem lesz elég az alapszabályok és a végrehajtási utasításban előirt más iratok bemutatása mellett kérelmezni a jogi személyiségről vezetett könyvbe a bejegyzést, hanem a törvény által megkívánt módon újra kell alakulni és így kérelmezni a bejegyzést.

Az egyesület jelenlegi elnökségének figyelmét felhívjuk erre. De nem elég e célból egyszerűen csak a közgyűlést összehívni, azt kellőleg elő is kell készíteni. Ki kell dolgozni az új alapszabály tervezetét, meg kell előre, jóval az összehívandó gyűlés előtt beszélni és fontolni a teendőket.

Nézetünk szerint úgy kell az alapszabály tervezetét készíteni, hogy a szerint a Kézdi járási összes gazdakörök szervei legyenek a Gazdasági Egyesület-

nek, úgy, a mint emlékezetünk szerint 1916 év tavaszán ezt a választmány megvitatta, de ami fogamatba nem ment soha.

Mi az egyesület érdekeit, céljait mindig fontos közügynek tartottuk s lapunkban mindig szívesen foglalkoztunk az ilyen ügyekkel.

Négy évvel ezelőtt örömmel tettünk eleget az Egyesület azon kívánságának, hogy a Székely Ujság hivatalos lapja legyen s az Egyesület közleményeinek, természetesen díjtalanul, — mindig késéssel adtunk helyet lapunkban, akkor elég gyakran, de idővel ezek teljesen ki maradtak, fokmérőjéül a vezetőség ellanyhulásának.

De fel kell rázni a lethargiából, újból életre kell kelteni a Gazdasági Egyesületet, meg kell mozdulnia az elnökségnek és a választmánynak.

Nemcsak mi, de a gazdaközönség is ezt óhajtja, minek bizonyosságul álljon itt az alábbi levél:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A Székely Ujság, mint a Kézdivásárhelyi Gazdasági Egyesület hivatalos lapja hasábjain régóta (nem olvasánk sem az Egyesület, sem a gazdakörök, működéséről semmit. A mestani nehéz gazdasági viszonyok között jól tudjuk, hogy a cselekvésnek igazán elérkezett a tizenkettedik órája és mégis ölbe tett kézzel várjuk, hogy a szét-szört örök egyesületlenül morzsolódjanak szét. A mai önző és rohanó világban gazdasági életünk fejlesztése helyett önös célokért — tehát nem együtt, hanem egymás ellen — küzdve sodortatunk a vég felé.

Csekély tehetséggel nem akarok politizálni, annál inkább nem akarom valakinek a személyét sérteni, de az év végén átgondolva az elmúlt év eseményeit, fájó szívvel látom a semmittevést, ami úgy a Gazdasági Egyesület, mint a Kézdi gazdakörök évi mérlegét látszik feltüntetni. (Ha valaki nekem ennek ellenkezőjét bebizonyítja, levett kalappal kérek bocsánatot ama tevékeny embertől, kit semmittevéssel vádoltam.) Akadhatnak, akik semmittevéstük gazdátársaink nemtörődömségével akarják menteni. Ez nem mentség! Fél kell rázni minden embert és minden erőnkkel sarkallni kell a tömörülésre, hogy egyesült erővel gazdasági kulturánkat fokozatosan fejleszthessük, ha végkép megsemmisülni nem akarunk.

Nem akarom hosszas panaszszal Szerkesztő Ur és az olvasóközönség türelmét kockáztatni, hanem csak azt kérdezem: mit tegyünk legsürgősebben? Mi, mint laikus falusi gazdák, fajunkért és kulturánkért nemcsak szép szavakkal, de csekély erőnkhez mérten cselekedettel is akarnánk valamit tenni. De kérjük különösen a Gazdasági Egyesületet, ne hagyja a gazdaköröket annyira magukra! Sok gazdakör szerepel csak papiroson; ki nézett utána, hogy

mi az oka ennek? Adta-e be minden gazdakör alapszabályait a miniszteriumba jóváhagyás végett?

Anyagi támogatást, jól tudjuk, nem adhat a Gazdasági Egyesület, inkább erőnkhez mérten kérje ezt tőlünk, a gazdaköröktől, de az erkölcsi és szellemi segítséget, valamint a tétlen gazdakörök serkentését igazán elvárhatók tőle.

Nyujtód, 1925. január 11-én.

Teljes tisztelettel:

Kádár István, birtokos.

Ime, e levél élénken tükrözi vissza a gazdátársadalom óhaját, törekvését. Mi is mindenben igazat adunk e levél írójának, fel kell rázni az egyesületet, hogy vidékünk gazdasági kulturájának fejlesztésére legyen meg a jól bevált szerv.

Mozduljon meg a Gazdasági Egyesület vezetősége, vegye kezébe újból keményen a gyeplőt s ügybuzgósággal, tevékenységgel virágoztassa fel ismét az egyesületet!

— s — n

Románia részesedése a jóvátételből.

Párisból jelentik; Bratianu pénzügyminiszter Titulescu kíséretében memorandumot nyújtott át Párisban Clementelnek, a pénzügyminiszteri konferencia előadójának, amelyben a jóvátételből a Romániára eső részt egy százalékra kéri felemelni. A memorandum fölött az utódállamok vagyonának likvidálása után fognak dönteni.

Az „Adeverul“ szerint a memorandumban Románia rámutat arra, hogy még ez a felemelt összeg sem felel meg az ország reális követeléseinek. Hangsúlyozza, hogy amíg a szövetségesek minden oldalról visszatasítják Románia jóvátételi követeléseit, háboru előtti adósságaiért állandóan zaklatják. (Rador.)

Az adóvallomások benyújtása.

A sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóság a közönség tudomására hozza, hogy az 1925 évre szóló adóvallomások benyújtásának végső határideje folyó évi január hó 31-én lejár.

A vallomások benyújtására szolgáló nyomtatványok helyben az állami perceptiáknál, vidéken a községekben s az illető perceptiáknál szerezhetők be.

A kereskedők, iparosok és más nem kereskedelmi foglalkozásuk a vallomásokat a 4 számú vallomáson. azok, a kiknek a megelőző évben az összjövedelmük a 10.000 leut meghaladta az 5 számú nyomtatványon kötelesek vallomást adni.

A kik fenti határidőkben vallomást nem adnak, vagy azt hiányosan nyújtják be, azokkal

szemben a törvényben előírt bírságok és büntetések alkalmaztatnak.

A ház és földbirtok jövedelme után az adó 5 évi érvénnyel vetetvén ki, ezekre nézve csak azok kötelesek vallomást adni, a kiknek összjövedelmük a 10.000 leut meghaladja, vagy bekebelezett tartozásuk van, melyet a tárgyaláson igazolni tartoznak.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, valamint, a kik mérleg alapján adóznak a 4 bis számú nyomtatványon kötelesek vallomást adni, de már most figyelmeztetnek, hogy p. ü. miniszteri rendelet értelmében vallomásukat a f. évben csak az állam nyelvén adhatják be.

Felhívás a romániai magyar írókhoz.

Szinnyei József Magyar írók élete és munkái című 14 kötetes nagyszabású bio-bibliográfiai műből a M. T. Akadémia megvásárlásából több kötetre tervezett kiegészítő sorozat készül, melynek első füzetek már ez év tavaszán megjelennek. E pótköteteknek feladata egyrészt helyreigazítani a Szinnyei nagy művében a munka természetéből kifolyólag becsusztott tevédségeket, másrészt kiegészíteni a benne szereplő élő, vagy az életrajz kiadása óta elhalt írók, további élete folyását és irodalmi működését, s végül beledolgozni azon egyéneknek életrajzát és irodalmi működését, akiknek irodalmi föllépése későbbi időpontban történt, mint amikor Szinnyei lexikonának megfelelő füzetek megjelent, vagy akik bármely más okból a nagy műből kimaradtak.

A szerkesztő megbízásából kérem a romániai magyar írókat, mindenkit kivétel nélkül, aki bármily csekély irodalmi működést is fejtett ki, hogy életrajzukat és műveiknek jegyzékét egyrészt a tudományos vállalat teljessége, másrészt a saját munkásságuk hiteles megörökítése érdekében velem ez év február 1-ig 2 példányban közölni szíveskedjenek.

Az életrajz főbb kellékei: teljes név, születés helye, éve, hónapja és napja. Hol, mikor s minő tanulmányokat végzett, mikor s hol, mily minőségben működött s pályájára vagy irodalmi működésére fontos egyéb életrajzi adatok. Az irodalmi működésre vonatkozó résznek a következő adatokra kell kiterjeszkednie: mely hírlapokba és szépirodalmi folyóiratokba dolgozott, az év és annak megjelölésével, hogy hogy mily minőségben (pl. belső munkatárs, színi referens, közgazd. rovatvezető, versek, novellák stb.) A tudományos folyóiratokban megjelent hosszabb tanulmányoknál kívánatos a cikkek címének a folyóiratokban is. Azután időrendben (1., 2. stb. jelzéssel) felsorolandók az önállóan megjelent kötetek címei, a megjelenés helye és éve feltüntetésével. Ha a mű év nélkül jelent meg, az évszám ()-be teendő. Végül felsorolandók a folyóiratokban és könyvekben használt álnévei, betű- és egyéb jelei. Nemcsak magyarul, hanem bármely nyelven, bárhol megjelent dolgozatok is fölveendők a jegyzékbe.

Ismételtlen kérem a magyar irodalom itt élő munkásait, hogy a tekintélyes vállalat tudományos érdekeit támogatni szíveskedjenek.

NIREK

Szerda, Január 21.

— **Előfizetőinkhez.** A Székely Ujság az elmúlt év második felében részint nyomdai személyzet hiánya miatt, részint papirhiány miatt rendesen nem jelenthetvén meg, a második félévi előfizetési díjat 20 leura mérsékelte a kiadóhivatal. Így az egész évi 100 L. előfizetési díj helyett

az I. félévre a rendes 50 L. a II. félévre pedig csak 20 L. összesen 70 Leu terheli az előfizetőket s kérjük a hátraleköszöket, hogy e szerint küldjék be a díjakat. A kik a múlt évre az egész évi 100 Leut kifizették volt, azoknak 30 Leut. az 1925 évi előfizetési díjba számítunk. Ez évben most már minden csütörtökön rendesen meg fog jelenni lapunk s tekintettel a papírárak és az előállítási költségek emelkedése, a két oldal terjedelmű szám árát 1 Leu 50 ban-ban a 4 oldalú számot pedig 3 leuban állapítottuk meg, míg az előfizetési ár a régi marad.

— **Jakab Rudolf halála.** Szentgericzei Jakab Rudolf, volt curiai bíró Marosvásárhelyen január 14-én hosszas betegeskedés után 70 éves korában meghalt. Az elhunyt 1894—1898 években a kézdivásárhelyi királyi törvényszék elnöke volt s azután a marosvásárhelyi ítélőtábla bírja az impérium változásig, és a bírói kar kiválóságai közé tartozott. Egész életében élénken érdeklődött minden közügy iránt, részt vett úgy a társadalmi, mint egyházi és városi ügyekben, mint a marosvásárhelyi törvényhatósági képviselő s mint ref. egyházi tanácsos. Nálunk szintén tevékeny társadalmi tényező volt. A Kézdivásárhelyi Kaszinónak 1896—1918 évben elnöke volt s eltávozásakor örökös tiszteletbeli elnökévé választották meg. Temetése pénteken, jan. 16-án volt nagy részvét mellett, a mikor Marosvásárhelyről Póka községben levő családi sirboltjába vitték és ott temették el. Halálát özvegye, alsócsernátoni Damokos Ilona és gyermekei, unokái, továbbá kiterjedt ösne mes család gyászolja.

— **Jegyzői kinevezések.** Kelemen Mihály volt ozsdolai segédjegyzőt Lisznyóba, Útő Bélát Lécfalvára jegyzővé, továbbá Bokor Andrást Esztelnekre és Szántó Ferencet Ozsdolára segéd jegyzővé nevezték ki.

— **Halálozások.** Szöcs Tivadarné Kupán Juliánna 35 éves korában a hó 14-én több hónapi súlyos szenvedés után meghalt. Temetése pénteken délután volt a város lakosságának nagy részvétele mellett. Halálát férjen kívül három kis gyermeke, édes anyja és nevelő szülei gyászolják. — Magyarcsesztvei Miske László, a Háromszék Takarékpénztár igazgatósági tagja a hó 19-én Sepsiszentgyörgyön 58 éves korában elhalt. — A múlt héten elhalt Felsőcsernatomban Mogyorósi Dávid 87 éves korában.

— **Az új kenyérliszt árai.** A kormány a kenyér ellátási rendelete január 15-én lépett életbe. E naptól kezdve a malmoknak csak olyan lisztet szabad a buzából őrölni, melylyel 85 % kenyérliszt jön ki. Finom lisztet nem szabad készíteni. A buza ára is maximálva van: a 74 kilós buza ára méter mázsánként 950 leu, a jobb minőségű ára pedig aránylagosan magasabb. Az előírtas kenyérliszt ára 12 L 50 b.

— **A nyújtódi új harang.** Lapunk karácsonyi számában közöltük a nyújtódi új harang felszentelési ünnepéről a tudósítást. Most Rápolthy Ferenc plebános úrtól kaptuk a következő sorokat: A nyújtódi híveknek örökre emlékeztetés karácsony napjuk volt, mert ekkor kondult meg legelőbb a december 21-én ünnepélyesen megáldott 379 kg. súlyú új harang. Nyolc év óta nélkülöztük az az előtt gyönyörű akkordban szóló szép harangjainkat; és akkor Isten segítségével ismét elértük azt, hogy diszes tornyunkban két harang hív imára, és az Isten házába. Az említett A. hangú harangot Biszák József öntötte Gyorokon, s a meglevő C. hangú haranggal tökéletes tercet képez. Hangja gyö-

nyörködhető, tiszta, szép, erős; s oly nagy hangja van hogy még 500 kg. súlyúnak is megfelelő volna. Az egyháztanács Biszák József gyoroki harangöntőnek midőn elismerését nyilvánítja, egyszersmind megbízható cézget ajánlja bárhová, hol szükséges az új harang beszerzése.

— **Baba estély.** Szép műsoru gyermek estélyt rendezett kedden este Nágóné Szabó Mariska urnő. Az est egész programját gyermek szereplők töltötték be, egytől egyig kedvesen. Nagy tetszést arattak Elekes Baba és Walter Imre Pierrot és Pierrette táncukkal, valamint Baka Mancsi, Csikós Irénke, Boros Mancsi, Nagy Otti, Szabó Sári, Weinberger Ibolyka toborzója, melyet háromszor is megújított a közönség. Hosszadalmas volna a nagyszámú jelmezes gyermek nevét mind felsorolni, de mindenik dícséretet érdemel, ugyszintén Nágóné is.

— **Köztisztviselők bálja.** A kézdivásárhelyi köztisztviselők január 24-én este a Vigadó nagytermében tánc estélyt rendeznek.

— **Külföldi állampolgárok tartózkodási engedélye.** A kolozsvári sziguranta vezérfelügyelőségre a belügyminiszteriumból rendelet érkezett, mely humanitárius szempontból enyhíti a külföldi állampolgárok tartózkodási engedélyére vonatkozó szabályzatot. Az új rendelet négy szakaszból áll, melyekből az első három az idegen szakmunkások itartózkodására vonatkozik. E szakaszok előírják, hogy a képesített külföldi alkalmazottaknak kérvényükhöz mellékelni kell a munkaügyi inspektorátus és az iparügyi főfelügyelőség bizonylatát (avisóját). Azoknak, akik nem kapták meg a tartózkodási engedélyt, dr. Bianu Jenő vezérfelügyelő engedélye alapján joguk van 15—30 napig függő ügyeik elintézésére még a kiutasítás után is az országban maradni. Tehát külföldi állampolgárokat nem lehet azonnali hatállyal a határon áttenni.

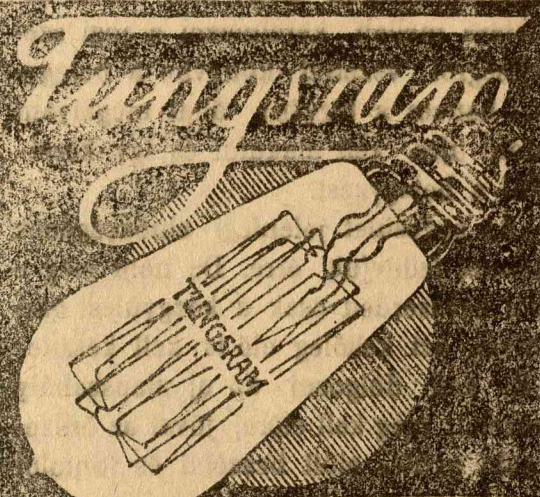
Petroleum és benzin

«o nagyraktár»

a sepsiszentgyörgyi CFR. vasut állomással szemben. Mindenkor legolcsóbb napi árai.

Bartha Árpád

Sft Gheorghe Sepsiszentgyörgy
Iroda Regele Carol 10. Telefon 25.

FÖLERAKAT
Kézsmárky József
kereskedésében Kézdivásárhely.